

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: Jesper Gerdstrøm

Sendt via e-mail til ens@ens.dk med kopi til jge@ens.dk

Dato: 15. oktober 2024

Sag: FO- 24/11231

Sagsbehandler: /mape

Direkte tlf.: +45 41 71 52 20

Forbrugerombudsmandens høringssvar til Energistyrelsens høring over bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet

Energistyrelsen har den 30. september 2024 sendt fem bekendtgørelser, der gennemfører elmarkedsdirektivet, i høring.

Med henvisning til Energistyrelsens journal nr. 2023-12235 skal Forbrugerombudsmanden hermed fremkomme med følgende bemærkninger:

Bemærkninger til nyudstedelsen af bekendtgørelse om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder ("elleveringsbekendtgørelsen")

Definitionerne i elleveringsbekendtgørelsens § 2

Definitionerne i elleveringsbekendtgørelsens § 2 passer ikke til de produkter, der i praksis udbydes på elmarkedet.

For en god ordens skyld skal Forbrugerombudsmanden indledningsvis bemærke, at Forbrugerombudsmanden er opmærksom på, at definitionerne i elleveringsbekendtgørelsen er overtaget direkte fra elmarkedsdirektivet. Det gælder bl.a. definitionerne af dynamisk elpriskontrakt og tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt i henholdsvis den nugældende artikel 2, nr. 15, og den nye artikel 2, nr. 15a). Forbrugerombudsmanden mener desuagtet, at det er relevant og hensigtsmæssigt at overveje, om der er behov for mere overensstemmelse mellem lovgivningens definitioner og den terminologi, der i praksis bliver anvendt på elmarkedet.

Definitionen "dynamisk elpriskontrakt" er uhensigtsmæssig. Definitionen svarer ikke til, hvordan denne type kontrakt bliver omtalt på elmarkedet, hvor den typisk bliver omtalt som en variabel elpriskontrakt. Definitionens manglende overensstemmelse med den terminologi, der i praksis bliver anvendt på elmarkedet, skaber basis for begrebsforvirring og uklarhed om, hvilke kontrakter reguleringen tager sigte på. Det bidrager yderligere til forvirringen, at der andre steder i elleveringsbekendtgørelsen, f.eks. i § 5, stk. 2, nr. 2, er anvendt udtrykket "variabel" pris og ikke "dynamisk" pris,

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

FO@forbrugerombudsmanden.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)
www.icpen.org

mens der i bekendtgørelsens § 6, stk. 7, er anvendt udtrykket ”dynamisk elpriskontrakt”.

Det er ikke klart, om der er forskel på en dynamisk elpriskontrakt/dynamisk pris og en variabel elpriskontrakt/variabel pris, og i så fald hvad forskellen består i. Det er heller ikke klart, hvorfor der bliver brugt forskellige udtryk i bekendtgørelsen, og hvad begrundelsen er for, at ét udtryk bliver brugt fremfor ét andet på de steder i bekendtgørelsen, hvor de forskellige udtryk bliver brugt.

Det er ligeledes uhensigtsmæssigt, at bekendtgørelsen ikke indeholder en definition af en ”almindelig” fastpriselektricitetsleveringskontrakt (uden tidsbegrænsning), når denne type kontrakt i praksis bliver udbudt på elmarkedet. Som Forbrugerombudsmanden forstår det, er det ikke formålet med nyudstedelsen af elleveringsbekendtgørelsen at udfase fastpriseleveringskontrakter uden tidsbegrænsning. Almindelige fastpriselektricitetsleveringskontrakter skal fortsat være omfattet af reguleringen, herunder muligheden for at opkræve skifterelateret gebyr efter elleveringsbekendtgørelsens § 20, stk. 2 (bekendtgørelsens nugældende § 8, stk. 2).

En definition af en ”almindelig” fastpriselektricitetsleveringskontrakt (uden tidsbegrænsning) ville medvirke til en højere grad af klarhed og overensstemmelse med de faktiske forhold på elmarkedet samt begrænse risikoen for begrebsforvirring.

Muligheden for et ”fleksibelt element” i tidsbegrænsede fastpriselektricitetsleveringskontrakter

Det er uklart, om den sidste sætning i definitionen af en tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt i elleveringsbekendtgørelsens § 2, stk. 4 (”... og hvor de eneste ændringer ...”), skal forstås som en yderligere begrænsning af, hvilke priselementer der kan udgøre et ”fleksibelt element”. Hvis det er tilfældet, kan et sådant fleksibelt element kun omfatte prisændringer, som skyldes skatter, afgifter samt net- og systemydelser, der viderefaktureres uændret til elkunden.

Hvis et ”fleksibelt element” derimod kan omfatte prisændringer, som skyldes andet end skatter, afgifter samt net- og systemydelser, der viderefaktureres uændret til elkunden, kan en sådan bred forståelse af udtrykket ”fleksibelt element” danne grundlag for utilbørlige fortolkninger af, hvad der kan udgøre et sådant fleksibelt element.

Udtrykket ”fleksibelt element” er vagt og ukonkret. Uden klarere grænser for, hvad der kan udgøre et fleksibelt element, risikerer man udvidende og kreative fortolkninger af udtrykket, som har til formål at omgå netop fastpriselektricitetsleveringskontraktens væsentlige fastpris-egenskab.

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse bør det derfor overvejes, om man kan præcisere yderligere, hvad der kan udgøre et ”fleksibelt element”, enten i selve definitionen af ”tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt” eller andre steder i elleveringsbekendtgørelsen.

Forbrugerombudsmanden er ikke bekendt med, at der i elmarkedsdirektivet eller i ændringen til direktivet eller andre steder i EU-lovgivningen findes fortolkningsbidrag til, hvad der kan udgøre et fleksibelt element.

Kravet i elleveringsbekendtgørelsens § 3, stk. 3, nr. 5, om angivelse af ”kontraktopsigelsesgebyrer” i elleveringskontrakter

Skifterelaterede gebyrer, herunder kontraktopsigelsesgebyrer, er som udgangspunkt ulovlige efter elleveringsbekendtgørelsens § 20, stk. 1 og 2, jf. § 2, nr. 6 og 8 (bekendtgørelsens nugældende § 8, stk. 2, jf. § 2, nr. 2 og 4).

Bekendtgørelsens § 3, stk. 3, nr. 5, er dog formuleret generelt, så bestemmelsen kan læses på den måde, at elhandelsvirksomheder generelt skal oplyse om bl.a. ”kontraktopsigelsesgebyrer”, uanset hvilken type kontrakt, der er tale om. Det gør, at bestemmelsen kan fortolkes udvidende og på den måde, at lovgiver med bestemmelsen anerkender, at elhandelsvirksomheder generelt kan have kontraktopsigelsesgebyrer. Forbrugerombudsmanden formoder ikke, at det er formålet med bestemmelsen.

For at undgå fortolkningstvivl bør det derfor efter Forbrugerombudsmandens opfattelse overvejes, om det skal skrives ind i bestemmelsen, at pligten til at oplyse om kontraktopsigelsesgebyrer kun gælder fastpriselektricitetsleveringskontrakter. Bestemmelsen kunne herefter formuleres således:

”Alle faste priselementer forbundet med aftalen ud over prisen på el, herunder elhandelsvirksomhedens abonnement og obligatoriske gebyrer, herunder [eventuelt](#) kontraktopsigelsesgebyrer [for opsigelse af fastpriselektricitetsleveringskontrakter](#).”

Krav om samtykke for at skifte elkunden til en dynamisk elpriskontrakt

Samtykkereglen i elleveringsbekendtgørelsens § 6, stk. 7, om, at en ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at elkunden skifter til en dynamisk elpriskontrakt, kræver elkundens aktive samtykke, bør udvides, så bestemmelsens samtykkekrav også finder anvendelse på en ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at elkunden skifter til en fastpriskontrakt.

En ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at kunden skifter til fast pris, er ligeså indgribende som en ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at kunden skifter til dynamisk/variabel pris.

Forbrugerombudsmanden formoder, at det afgørende hensyn bag reglen er, at en ændring af kundens prissætning udgør en indgribende ændring. Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er der derfor ikke nogen grund til at gøre forskel mellem den situation, hvor kunden bliver skiftet til dynamisk/variabel pris, og den situation, hvor kunden bliver skiftet til fast pris.

Skift af elhandelsvirksomhed

I forlængelse af reglen i elleveringsbekendtgørelsens § 18 bør det overvejes, om det skal præciseres i bekendtgørelsen, at en elkundes skift af elhandelsvirksomhed indebærer opsigelse af kundens nuværende elaftale, ligesom det bør overvejes, om kundens fremtidige elleverandør skal forpligtes til at oplyse om eller tage højde for eventuelle vilkår om bindingsperiode og/eller opsigelsesvarsel hos kundens nuværende leverandør.

Det er specielt for elområdet, at skift af leverandør bliver gennemført af elkundens fremtidige elhandelsvirksomhed og ofte udenom kundens nuværende elhandelsvirksomhed. Normalt har elkunden derfor ingen kontakt med sin nuværende elleverandør, når kunden beslutter sig for at skifte elhandelsvirksomhed.

Det er uklart, hvad forholdet og dynamikken er mellem de elforsyningsretlige regler om skift af elhandelsvirksomhed og de almindelige obligations- og aftaleretlige regler om opsigelse og misligholdelse. I særdeleshed forbrugerne har svært ved at forstå, hvad et elleverandørskift indebærer af obligations- og aftaleretlige konsekvenser. Det kunne afhjælpe en del af denne uklarhed, hvis elleveringsbekendtgørelsen i højere grad indeholdt regler om de obligations- og aftaleretlige konsekvenser af et elleverandørskift.

Det bør på den baggrund overvejes, om det eksplicit skal skrives ind i elleveringsbekendtgørelsen, at et elleverandørskift medføre opsigelse af kundens nuværende elaftale.

Det bør også overvejes, om elleveringsbekendtgørelsen skal indeholde regler om, at kundens fremtidige elleverandør forpligtes til at tage højde for eventuelle vilkår om bindingsperiode og/eller opsigelsesvarsel hos kundens nuværende elleverandør, så skiftet iværksættes i overensstemmelse med disse vilkår. Alternativt at kundens fremtidige elleverandør forpligtes til at oplyse forbrugeren om, at kunden kan være i en bindingsperiode eller have vilkår om opsigelsesvarsel hos sin nuværende elleverandør. På den måde vil kunden kunne anmode den fremtidige elleverandør om, at

kundens nuværende elleverandør får besked om skiftet tidsnok til, at eventuelle vilkår om bindingsperiode og/eller opsigelsesvarsel overholdes. Ofte har elleverandøren som professionel erhvervsdrivende bedre indsigt i de juridiske forhold og kan nemmere gennemskue de juridiske implikationer af et elleverandørskift.

Opkrævning af skifterelateret gebyr

I elleveringsbekendtgørelsens § 20, stk. 2 (bekendtgørelsens nugældende § 8, stk. 2), er det bestemt, at en elhandelsvirksomhed kun kan opkræve et skifterelateret gebyr af en husholdningsforbruger eller en lille virksomhed, hvis husholdningsforbrugeren eller den lille virksomhed frivilligt har op sagt en ”*tidsbegrænset* fastpriselektricitetsleveringskontrakt” med denne elhandelsvirksomhed før kontraktens udløb.

Den tidligere elleveringsbekendtgørelses § 8, stk. 2, fandt anvendelse på ”fastpriselektricitetsleveringskontrakter”. Det er ikke klart, om Energistyrelsen med afgrænsningen til *tidsbegrænset* fastpriselektricitetsleveringskontrakter har til hensigt, at der ikke længere skal kunne opkræves skifterelateret gebyr for en husholdningsforbrugers opsigelse af en ”almindelige” fastpriselektricitetsleveringskontrakt.

Forbrugerombudsmanden bemærker, at tilføjelsen af ordet ”tidsbegrænset” til § 20, stk. 2, sammenholdt med § 8, stk. 2, ikke er markeret i udkastet til bekendtgørelsen.

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er denne uklarhed med til at understrege det uhensigtsmæssige i, at elleveringsbekendtgørelsen ikke indeholder en definition af en ”almindelig” fastpriselektricitetsleveringskontrakt (uden tidsbegrænsning). Det ville efter Forbrugerombudsmandens opfattelse medvirke til en højere grad af klarhed og begrænse risikoen for begrebsforvirringen, hvis bekendtgørelsen indeholdte en sådan definition.

Forsyningstilsynets sanktionsmuligheder ved håndhævelse af bekendtgørelsen

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse bør det overvejes, om Forsyningstilsynet skal tildeles specifikke sanktionsmuligheder i sit tilsyn med elleveringsbekendtgørelsens bestemmelser, f.eks. bødestraf.

Hvis I har nogen spørgsmål til ovenstående, er I velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Mads Laurberg Pedersen
Specialkonsulent